

det må dog være således, at de jordbrugere, der har siddet på ejendommene i en årrække, og som fortrænges af byudviklingen, skal have en rimelig fraflytningsbonus.

Ad III. Erhvervelse af landbrugsjord.

Landboforeningerne mener, at det fortsat vil være muligt at opretholde den gældende jordkøbslov fra 1959. Hvis fællesmarkedet skulle fremsætte krav om lovens ophævelse, kan man imidlertid ikke imødekomme dette, før dansk landbrug har opnået lige konkurrencevilkår med de øvrige landmænd i fællesmarkedet. Til den tid vil en uheldig udvikling gennem udenlandsk kapitals opkøb af dansk landbrugsjord kunne modvirke enten gennem at begrænse den frie erhvervelsesret til landbrugere eller ved at kræve, at enhver ejendomsoverdragelse skal godkendes af jordbrugsnævnene.

I stykke 2 foreslås, at man fortsat må erhverve 2 landbrugsejendomme uden speciel tilladelse. Man finder imidlertid, at det bør muliggøres yderligere at erhverve ejendom til børn, der er under landbrugsuddannelse.

Indholdet af stykke 3 giver myndighederne mulighed for et nøje indseende ved jordkøb af selskaber, institutioner, stiftelser og foreninger samt af personer, der i forvejen har to ejendomme. Herigennem kan man bl. a. forhindre udenlandske såvel som danske konsortiers opkøb af dansk landbrugsjord.

Med forslaget om en skærpelse af lystgårdsbegrebet i punkt 4 tilsigtes at give ligningsmyndighederne mulighed for at nægte en skatteyder ret til at fradrage underskud opstået i en landbrugsbedrift i indkomsten fra andre erhverv, hvis den pågældende i et vist åremål har arbejdet med et skattemæssigt underskud og derigennem vist, at det ikke kan være af erhvervsmæssige grunde, at han driver den pågældende ejendom. Hvis skatteyderen imidlertid kan godtgøre, at det skyldes specielle landbrugsmæssige årsager, at han har haft det pågældende underskud, skal ejendommen dog ikke kunne betragtes som lystejeendom.

Ad IV. De frie jorder.

Det erkendes, at de frie jorder frembyder et specielt problem. Det vil på den ene side

administrativt være rationelt gradvis at overføre dem til samnotering med landbrugsejendomme. På den anden side rummer de frie jorders tilstedeværelse mulighed for en fornuftig arealtilpasning. Problemet med de frie jorder i marsken løses muligvis bedst ved at give staten forkøbsret til dem, efterhånden som de udbydes til salg.

Ad V. Udnyttelsen af landbrugsjorden.

Forslagene i dette afsnit tager sigte på hele strukturproblemet. Den tekniske og økonomiske udvikling medfører ændringer af landbrugsstrukturen og dermed i antallet og størrelsen af de selvstændige bedrifter, hvorfor en ændring af landbrugsloven er påkrævet for at sikre en harmonisk tilpasning til udviklingen. Reglerne om nedlægning og sammenlægning er ændret i 1962. De er måske lidt for stramme, men det vil dog ikke være hensigtsmæssigt allerede nu at ændre ved dem igen. Derimod bør reglerne administreres smidigt og liberalt, hvilket de også i deres nuværende udformning giver mulighed for. Sammenlægningsreglerne og samdriftsbestemmelserne må ses i sammenhæng, idet liberale sammenlægningsregler gør adgangen til samdrift mindre nødvendig. Omvendt gør udstrakt adgang til samdrift det mindre påkrævet at udvide sammenlægningsreglerne.

Under en så hastig udvikling, som vi lever under, vil det nemlig være vanskeligt at have tilpasset sammenlægningsreglerne til, hvad der til enhver tid er mest rationelt. Derfor vil det have stor værdi at legalisere samdrift indenfor nærmere angivne rammer, idet erhvervet derved får mulighed for gradvis at tilpasse sig udviklingen, ligesom der — hvis udviklingen skulle vende — bliver mulighed for hurtigt at genskabe et større antal selvstændige brug.

Ved vurderingen af, i hvor stort omfang nedlægning og samdrift skal tillades, bør man ikke alene tage i betragtning, hvor stort antallet af efterspørgere efter landbrugsejendomme er, men også hvilken bedriftsstørrelse der ud fra en økonomisk vurdering vil være den mest fordelagtige. Erfaringsmæssigt har bondebruget med dets beskæftigelse af 2-3 mand været den mest stabile og rentable brugsenhed i landbruget. Foretagne undersøgelser og oplysninger fra udlandet tyder på, at stor-